

Leve de bondskanselier

Een stemmingsbericht uit de Bondsdag in Berlijn

Achtergrond - 22 november 2005

(22 november 2005) [De verkiezing van Angela Merkel](#) tot nieuwe bondskanselier markeert de start van een nieuwe hoofdstuk in de Duitse politiek. Lily Sprangers was aanwezig bij de stemming in de Bondsdag en legde de prettige chaos van dit historische moment vast.

De stemming is ontspannen, zakelijk, in het geheel niet stijf, hetgeen na opening van de zitting wordt versterkt door het optreden van de kersverse voorzitter Norbert Lammert, die overigens eerst uitgebreid stilstaat bij het vorige week overleden Bondsdaglid Dagmar Schmidt. Daarna volgt een uitgebreide beschrijving van de procedures rond de stemming, met inbegrip van aanwijzingen hoe de leden het stembriefje moeten invullen. Daar wordt vanuit de tribunes enigszins lacherig op gereageerd, ten onrechte, want ook in dit met overmatig veel 'doctoren' gezegende gezelschap zal later blijken dat één briefje ongeldig is ingevuld.

De leden van het presidium van de Bondsdag wisselen elkaar af in het oplezen van alle namen van de 614 aanwezigen leden. Die worden geacht bij het horen van hun naam met hun stembriefje de zaal uit te gaan, waar in de hal stemhokjes zijn opgesteld. Midden in de plenaire zaal bevinden zich twee perspex stembussen die onder toezicht staan van speciaal hiervoor aangewezen Bondsdagleden. Er volgt een periode van prettige chaos, en het wordt duidelijk dat een parlement met ruim zeshonderd leden een stuk levendiger wandelgangen kent dan we in Nederland, met slechts honderdvijftig parlementariërs, gewend zijn.

Angela Merkel wordt al van alle kanten gefeliciteerd terwijl Schröder zich voor zijn doen tamelijk onopvallend ophoudt in de buurt van zijn eigen zetel, samen met Müntefering en Struck. Het geklik van de camera's is goed hoorbaar als Angela Merkel volkomen ontspannen haar briefje in de perspex box duwt en zich weer bij haar collega's voegt.

Na ongeveer een half uur roept de voorzitter nog een keer de leden op die nog niet hebben gestemd dat alsnog te doen en daarna schorst hij de zitting met twintig minuten.

Rondkijken

Tijd om eens even goed rond te kijken. Fischer leest op zijn gemak, nog steeds achter in de zaal, de krant, een beetje alsof hij bij de tandarts in de wachtkamer zit. Edmund Stoiber, [landelijk voorgoed uitgespeeld en in eigen deelstaat in politiek laag water geraakt](#), staat met een lid van de Bondsraad te overleggen. Tv-journalist Sabine Christansen zit op de bezoekertribune alvast aantekeningen te maken.

De leden van de nieuwe regering die geen deel uit maken van de Bondsdag zitten op de tribune naast ons. Onder hen Frank Walter Steinmeier, de nieuwe minister van Buitenlandse Zaken, die morgen mét Merkel naar Brussel vliegt en op donderdag Den Haag zal aandoen.

Uitslag

Dan komen de leden van het presidium weer de zaal in, de bel gaat en iedereen spoedt zich naar zijn/haar plaats. De voorzitter houdt de spanning er niet lang in. Zonder enige verdere plichtpleging meldt hij ons de uitslag van de stemming. 612 geldig uitgebrachte stemmen, waarvan 397 vóór, 202 tegen en twaalf onthoudingen; één stem is ongeldig.

Uiteraard klinkt direct applaus bij het noemen van de stemmen vóór - Merkel had er maar 308 nodig - en vanuit de Linkspartei-fractie komt applaus bij het vermelden van de tegenstemmen. Met een gepast gevoel voor humor merkt de voorzitter op dat de stemming tot op dat moment geheim was, hetgeen hem op een luide bijval vanuit de zaal én de tribunes komt te staan. Partijleider Oscar Lafontaine kan erom lachen, een groot deel van zijn fractie bepaald niet.

Felicitaties

Schröder staat dan al klaar om als eerste zijn opvolgster te feliciteren. Na hem volgen de andere fractievoorzitters en een deel van de nog te installeren regering, terwijl de voorzitter zijn felicitaties in de microfoon aanbiedt, iets waarop Merkel vanwege het handenschudden nauwelijks op reageert. Dan onderbreekt de voorzitter de staande receptie echter nadrukkelijk en vraagt Merkel of zij haar uitverkiezing überhaupt 'aanneemt'. Dat doet zij, waarop wederom applaus klinkt.

Verschillende bossen bloemen worden haar aangereikt en alle leden maken zich op om haar de hand te schudden. De pers - die nog steeds boven, buiten de zaal wacht - maakt zich op om de eerste reacties te vernemen.

397 stemmen is een ruime meerderheid, maar toch minder dan de 448 stemmen, die de Union en SPD-fracties samen hadden kunnen opleveren. Angela Merkel kan

in ieder geval met opgeheven hoofd naar de bondspresident toe, die haar verkiezing zal bekrachtigen. Nu maar afwachten of de prettige, collegiale sfeer die in ieder geval op deze zitting overheerste voldoende lang aanhoudt om de lastige maatregelen die het regeerakkoord bevat uit te voeren.

Lily Sprangers is zakelijk directeur van het Duitsland Instituut Amsterdam.

Op vrijdag 25 november organiseert het Duitsland Instituut Amsterdam een debat over de grote coalitie.

Dit is een artikel gedownload via [duitslandinstituut.nl](https://www.duitslandinstituut.nl).

Artikel: <https://www.duitslandinstituut.nl/artikel/1781/leve-de-bondskanselier>